

1. Obiekt *EWANGELICZNY ob. nym. luth.*
KOŚCIÓŁ FIL. P.W. DOBREGO PASTERZA

2. Czas powstania
XVI, 1688, 1884 r.

3. Miejscowość **Pietrzyków**

Nr hipoteczny.....

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Pietrzyków

nr hipoteczny.....

5. Przynależność administracyjna

Województwo... zielonogórskie.....

Gmina.....Lipinki Łużyckie.....

pow. Żarski

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Pieczkaw, Pieczeniwice, Petškow,
Petschkau

7. Przynależność administracyjna
Przed 1 IV 1975 r.

Województwo.. zielonogórskie.....

Powiat.....Żary.....

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko- katolicka w Lipinkach
Łużyckich

9. Użytkownik i jego adres

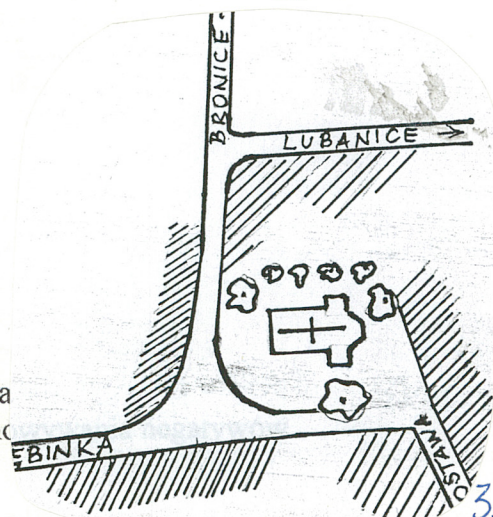
Gmina wyznaniowa w Pietrzykowie

10. Rejestr zabytków

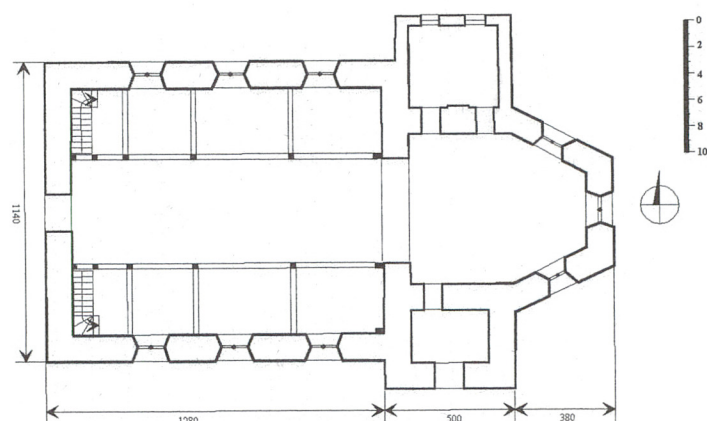
Nr. *1249*..... data *28.09.1964*

1.

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przech.

3.

4.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Pietrzyków jest starą wsią łużycką, wasalną wobec żarskiego dominium. Jako lenna posiadłość, w 1381 roku należała do Heicana Grunberga i Kuntza Vilcza. W roku 1475 jako panów na Pietrzykowie dokumenty wymieniają Grünbergów, a w 1482 roku braci von Birkholz. Następnie wzmiankowanymi są: v. Reinsberg (1494, 1512), v. Wiedebark (1586, 1709), v. Bamsdorf (1716), v. Schöneich, v. Rabenau (1835), Rosemann (1842), v. Platen (1845), Schön (1885). W zestawieniu kościołów parafialnych archiprezbiteriatu żarskiego z 1346 roku Pietrzykowa nie ma. Być może nie było wtedy jeszcze kościoła bądź pozostawał filialnym. Tak czy inaczej czas budowy średniowiecznej świątyni nie jest znany. Gotycki kościół, zapewne z XIV wieku, spalony został w 1638 roku. Skutki wojny trzydziestoletniej w postaci spustoszeń i wyludnienia sprawiły, że kościół odbudowano dopiero w 1688 roku. W roku 1884 został gruntownie przebudowany w duchu neogotyku. Zarys średniowiecznego kościoła o prostokątnej w rzucie nawie i trójbocznie zamkniętym prezbiterium pokrywa się z obecną budowlą, bez zakrystii. Pierwotny kształt ma również bryła wzbogacona jednak XIX- wieczną wieżą. Właśnie wieża, oraz wykrój otworów okiennych i drzwiowych, a także wyposażenie wnętrza nadają budowli charakter neogotycki.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Kościół położony jest na północnym krańcu wsi, usytuowany przy skrzyżowaniu lokalnych dróg do Dębinki, Drożkowa, Brzostowej i Bronic. Niewielki plac kościelny od północy otacza ceglany mur, z pozostałych stron teren placu sygnalizują granitowe słupki. Na jego granicy rosną też okazałe lipy. Murowany z kamienia polnego i cegły, otynkowany, górne kondygnacje wieży mają lico ceglane. Tynki wapienne pomalowane wewnątrz i na elewacjach farbami emulsyjnymi. Nad nawą i prezbiterium pozorne sklepienie drewniane w kształcie koleby. W zakrystii i kruchcie pod wieżą płaskie stropy drewniane. Wieża dachowa drewniana wiązana kołkami, konstrukcji płatwiowo- kleszczowej, na wieży wieszarowa na tramie, z królem. Helm wieży pokryty blachą miedzianą, pozostałe dachy dachówką karpiówką, kładzioną podwójnie w koronkę. Rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej, pomalowane. Posadzki ceramiczne, w zakrystii betonowa. Schody drewniane na emporę zabiegowe, na wyższe kondygnacje wieży jednobiegowe. Wszystkie drzwi drewniane, płycinowe, na ozdobnych zawiasach krzyżowych. Zewnętrzne do kruchty pod wieżą i do nawy od strony zachodniej dwuskrzydłowe, z kruchty do prezbiterium i z prezbiterium od zakrystii jednoskrzydłowe. Okna typu witrażowego w ceglany laskowaniu. Kościół jest orientowany, jednonawowy na rzucie prostokąta, z węższym prezbiterium zakończonym trójbocznie. Do prezbiterium przylegają założone na rzucie kwadratu, od północy zakrystia, od południa wieża. Kościół dominuje w zabudowie wsi i stanowi główny akcent w jej panoramie. Bryła ma proporcje właściwe gotykowi. Nawę nakrywa dach dwuspadowy o ostrym spadzie, prezbiterium trzyspadowy, a zakrystię pulpitowy. Helm wieży ma kształt ośmiobocznej iglicy. Elewacje pokryte gładkim tynkiem, zwieńczone profilowanym gzymsem, artykułowane rytmem symetrycznie rozmieszczonych ostrołukowych otworów okiennych. Elewacja zachodnia z ostrym, wysokim szczytem, z ostrołukowym otworem drzwiowym na osi i dwoma wysoko umieszczonymi oknami z laskowaniem i maswerkiem. W szczycie u góry małe okienko zamknięte półkoliście. Wieża od zachodu w górnej części zdobiona fryzem o motywie czteroliścia. Poniżej kolistą tarczą zegara (nieczynnego), flankowaną szczelinowymi płycinami. Ostatnia kondygnacja nad fryzem ma duże ostrołukowe okno oraz dekoracyjne wnęki o takim samym wykroju po jego bokach. Zwieńczenie stanowi ostry szczyk flankowany sterczynami w kształcie ostrosłupa. Elewacja południowa nawy trzysosiowa. Okna rozbudowane, dwukondygnacyjne. Górne identyczne jak w elewacji zachodniej, dolne bliźniacze zamknięte trójbocznie. Ściana prezbiterium przesłonięta wieżą o elewacji uformowanej analogicznie do zachodniej, jednakże z ostrołukowym otworem drzwiowym, nad którym okno takiego samego kształtu. Trójboczna elewacja wschodnia ma okno w każdym z boków. Ściana zakrystii ślepa, a wieży taka sama jak od strony zachodniej. Elewacja północna rozwiązana analogicznie do południowej, lecz prezbiterium zasłania dwuosiowa zakrystia o prostych oknach. Wnętrze urządzone w czasie XIX- wiecznej przebudowy w duchu protestanckim. W oknach witraże z ornamentem geometryczno- roślinnym. Nawa nakryta pulapem w postaci płaskiej kolebki, prezbiterium wieloboczną skrzynią. Nad kruchtą i zakrystią płaskie stropy. W prezbiterium drzwi do zakrystii i do kruchty pod wieżą. Tęcza o łuku półkolistym. Wnętrze nawy od zachodu, południa i północy obiega drewniana empora, wsparta na dziesięciu parach słupów, z parapetem artykułowany lizenami i płycinami. Instalacje: elektryczna, odgromowa.

14. Kubatura 2440 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 172 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja. Po 1945 roku przeprowadzono następujące prace remontowe: przełożenie pokrycia dachowego, wymiana instalacji elektrycznej i odgromowej, wymiana blacharki. W 1981 roku wykonano prace malarskie wewnątrz kościoła, a rok później naprawiono tynki i pomalowano elewacje.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania obiektu dobry. Występują nieznaczne ubytki tynków i złuszczenia farby na elewacjach.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie. Obecna kolorystyka ścian wewnętrznych i stropów nie odpowiada neogotyckiemu wnętrzu. Przy następnej renowacji wnętrza kolorystykę należy skonsultować ze służbą konserwatorską. Wskazana konserwacja witraży.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

tekst St. Kowalski, sierpień 1998
plany D. Gierasimczuk, sierpień 1998
zdjęcia D. Gierasimczuk, sierpień 1998

26. Sprawdził

1. Miejscowość.....Pietrzyków.....
2. Gmina .....Lipinki Łużyckie.....
3. Województwo.....zielonogórskie.....

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ FIL. P.W.

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie i plany

5.

6.

7.

Wkładkę założył: .....St. Kowalski, czerwiec 1998 r.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....PSOZ w Zielonej Górze.....

8.

9.

10.

1. Plan orientacyjny
2. Widok od pd – zach
3. Plan sytuacyjny
4. Rzut przyziemia
5. Widok od pn – zach
6. Okno
7. Archiwalne
8. Kościół w panoramie wsi ,widok od pn.
9. Wnętrze nawy
10. Foto archiwalne